

HEAKS KIIDETUD
JA KINNITATUD
TLÜ AR nõukogu
22.06.2022. a
otsusega nr 1

TALLINNA ÜLIKOOLI
AKADEEMILINE RAAMATUKOGU

TEGEVUSARUANNE 2021

TEGEVUSKAVA 2022

Tallinn 2022

SISUKORD

Eessõna	3
1. PERSONAL.....	4
2. KOGUDE ARENDUS.....	5
2.1 Kogude täiendamine	5
2.2 Füüsilisel kandjal teavikud	6
2.3 Elektrooniline teavik.....	6
2.4 Baltika ja vanaraamatute säilitamise osakond	7
2.5 Väliseesti kirjanduse keskuse kogu	8
2.6 Kataloogimine.....	8
3. KOGUDE HOID JA SÄILITAMINE	10
3.1 Teavikute säilitus- ja hooldustegevus	10
4. RAAMATUKOGU-, BIBLIOGRAAFIA- JA INFOTEENUSED	12
4.1 Raamatukogu kasutajad ja kasutamine	12
4.2 Bibliograafiatöö	14
4.3 Infoteenuste kasutamine.....	14
4.4 Elektrooniliste ressursside kasutamine	16
5. TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS	17
5.1 Teadustegevus.....	17
5.2 Arendustegevus.....	19
6. TUGITEENUSED	20
6.1 Kommunikatsioon ja turundustegevus.....	20
6.2 Haldusteenistus	22
6.3 Infotehnoloogia teenistus	23
6.4 Digiteerimiskeskus.....	24
LISAD.....	26
TLÜ AR näitarvud	26
LISA 1. TLÜ AR TÖÖTAJATE PUBLIKATSIOONID	32
LISA 2. TLÜ AR TÖÖTAJATE ETTEKANDED JA LOENGUD	33
LISA 3. TLÜ AR TÖÖTAJATE OSAVÕTT TÄIENDKOOLITUSTEST JA ERIALAÜRITUSTEST	34
LISA 4. NÄITUSED.....	38
LISA 5. OSALEMINE ERIALAORGANISATSIOONIDES.....	40

EESSÕNA

Tallinna Ülikooli Akadeemiline Raamatukogu (TLÜ AR) on avalikkusele suunatud iseseisvaid ülesandeid täitev Tallinna Ülikooli asutus, mille põhieesmärgiks on koguda, teha kättesaadavaks, digiteerida ja säilitada inforessursse, teadus-, arendus- ja õppetegevuseks vajalikku teavet ning rahvuslikku kultuuripärandit, soodustades eeltooduga teadus-, arendus- ja õppetegevuse arengut ning üldist harituse tõusu.

Raamatukogu tegevusi aastal 2021 mõjutasid jätkuvalt Eesti Vabariigi valitsuse poolt kehtestatud koroonaga seotud piirangud. Siiski jätkati planeeritud tegevusi, mis võimaldasid lugejatele kasutada raamatukogu teenuseid.

Kehtestatud piirangute tõttu jäid raamatukogus ära enamus üritusi ja loenguid, aastal 2021 ei kuulutatud välja baltika stipendiumi konkurssi. Sügisel toimus järjekordne rahvusvaheline konverents „Kotzebue-kõnelused X“. Jätkuvalt eksponeeriti raamatu- ja kunstinäituseid.

2021. aastal jätkas oma tegevust rektori 26.11.2020.a korraldusega moodustatud Tallinna Ülikooli Rävalla pst 10 ja Uus-Sadama 7/Tuukri 54a kinnistu arenguvõimaluste analüüsimise ja ettepanekute tegemise töörühm. Töörühma 23.04.2021.a aruande kohaselt leidis töörühm üksmeelselt, et Rävalla pst kinnistu, kus paikneb täna ülikooli raamatukogu, täies mahus välja arendamine on ülikoolile majanduslikult põhjendatud ja kooskõlas ülikooli strateegiliste eesmärkidega. Mõistliku lahenduse korral on kinnistu arendamine ülikoolile majanduslikult jõukohane ja tugeva pikaajalise kasumipotentsiaaliga.

Jätkus koostöö Tallinna Ülikooli instituutide, üliõpilaskonna ja tugiüksustega. Igal aastal sooritavad raamatukogus praktikat Digitehnoloogiate instituudi üliõpilased; erialareferendid on kaasatud nii Ühiskonnateaduste, Humanitaarteaduste kui ka Haridusteaduste instituutide kursustesse; infotehnoloogia teenistus viib Humanitaarinstituudi bakalaureuseõppe tudengitele läbi digiteerimise praktikumi; baltika kogusid tutvustatakse nii TLÜ kui ka teiste kõrgkoolide üliõpilastele.

Lähtudes Tallinna Ülikooli arengukavast aastateks 2020–2022 koostati 2020. aastal Tallinna Ülikooli Akadeemilise Raamatukogu arengukava aastateks 2021–2022, millega ajakohastati eesmärgid ja võtmenäitajaid ning seda jälgitakse jätkuvalt.

1. PERSONAL

Seisuga 31.12.2021 oli TLÜ Akadeemilise Raamatukogu koosseisus 95 töötajat (82,45 täiskoormust), nendest 56 (47,55 täiskoormust) töötajat olid seotud raamatukogu põhitegevusega. Alates sügisest on käimas järjekordne digiteerimisteenuste projekt mille raames on võetud tööle uusi digiteerijaid ning järeltöötajaid.

Raamatukogus läbis raamatukogutöö praktika viis TLÜ Digitehnoloogiaste instituudi infoteaduste eriala üliõpilast, üks TLÜ Humanitaarteaduste instituudi interdistsiplinaarsete humanitaarteaduste välisüliõpilane ja üks Tartu Ülikooli infokorralduse eriala praktikant. Kõikidele praktikantidele tutvustati põhjalikult raamatukogutöö erinevaid valdkondi. Koroonaviiruse leviku tõkestamise piirangute tõttu ei toimunud raamatukogu sünnipäeva- ega jõuluüritust, kus traditsiooniliselt tunnustatakse aasta tublimaid. Tööjuubilaride tunnustamine toimub tavaliselt kevadel, kuid seekord viidi tänuüritus läbi septembris ning osalesid taas vaid kutsutud külalised.

18. märtsil 2021 Tallinna Ülikooli 16. aastapäeva puhul toimunud veebiaktusel teati, et Akadeemilise Raamatukogu direktor Andres Kollistile antakse Tallinna Ülikooli teenetemärk pikaajalise töö ja panuse eest Akadeemilise Raamatukogu juhtimisel ning arendamisel.

2021. aasta kevadel läbisid vahehindamise edukalt kõik raamatukogu akadeemilised töötajad.

TLÜ Akadeemilise Raamatukogu õpikeskuse saalivanem Piret Jõesaar valiti Eesti Raamatukoguhoidjate Ühingu noorteklubi juhiks ja suhtekorraldaja ning asjaajamisjuht Jaana Tõnisson valiti juhtkonna liikmeks järgnevas kolmeks aastaks, 2021. aasta maist kuni 2024. aasta 5. maini.

Raamatukogu direktori ametiaeg lõppes 2021. aasta detsembris, avalik konkurss kuulutati välja septembris ning sooviavaldusi saabus kahelt kandidaadilt. Akadeemilise Raamatukogu nõukogu häälteenamuse tulemusena jätkas ametikohal direktor Andres Kollist (TLÜ Akadeemilise Raamatukogu nõukogu 16. novembri 2021 otsus nr 3). Uus ametiaeg on viis aastat, 2022. aasta jaanuarist kuni 2026. aasta detsembri lõpuni.

Aasta jooksul on TLÜ korraldanud ja viinud läbi töötajate vaktsineerimise (ka töhustusdoosid), AR vaktsineerituse tase oli üks kõrgemaid ca 97 %.

2. KOGUDE ARENDUS

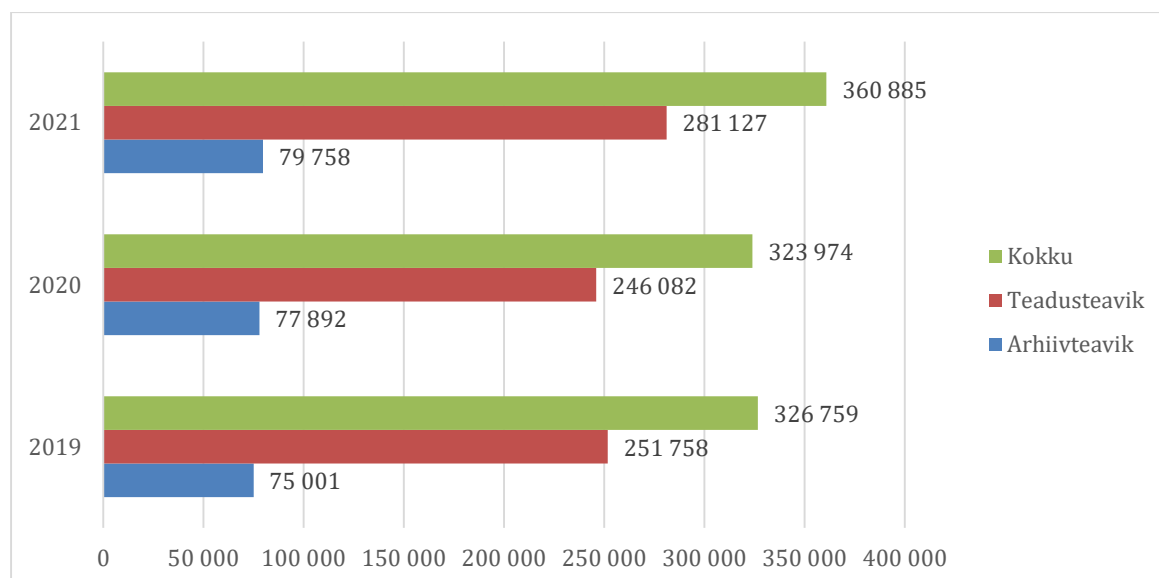
Seisuga 31.12.2021 sisaldasid raamatukogu kasutuskogud kokku 2 686 186 eksemplari. Aasta jooksul lisandus kokku 9 407 eksemplari teavikuid, millest 9 390 olid paberkandjal, sh raamatuid 7 221 ning jadaväljaandeid 1 560.

Elektronkataloogis ESTER on kirjeldatud 1 131 189 Tallinna Ülikooli Akadeemilise Raamatukogu teavikut.

Aruandeaastal uuendati ELNET Konsortsiumi kataloogimise ja liigitamise töörühmas isikunimede normpealdiste ja kollektiivnimede normpealdiste juhendeid. Vastavalt millele alustati raamatukogus nimenormikirjete koostamisega.

2.1 Kogude täiendamine

2021. aastal eraldas Haridus- ja Teadusministeerium raamatukogule 360 885 eurot teavikute ostmiseks, millest 281 127 eurot teadusteavikute ja 79 758 eurot arhiivteavikute soetamiseks.

Haridus- ja Teadusministeeriumi rahaeraldised teavikute ostudeks (tuh. eurot) 2019–2021

Teadusteavikute komplekteerimissumma kulutati vastavalt valdkondadele järgmiselt:

Humanitaarteadused	28%	77 905 eurot
Loodusteadused	20%	55 026 eurot
Sotsiaalteadused	29%	82 437 eurot
Muud teavikud	23%	65 630 eurot
KOKKU	100%	280 998 eurot

Sellest e-ressurss	87%	244 614 eurot
--------------------	-----	---------------

Arhiivteavikute komplekteerimissumma kulutati 2021. aastal alljärgnevalt:

Eesti raamat	27%	21 668 eurot
Eesti perioodika	23%	17 941 eurot
Baltika	1%	1257 eurot
Muud	49%	38 848 eurot
KOKKU	100%	79 714 eurot

2.2 Füüsilisel kandjal teavikud

2021. aasta jooksul saabus raamatukokku erinevatel viisidel (ostud, annetused, vahetuse teel jm) 7 221 raamatut. Raamatute soetamiseks kasutati kõige enam OÜ Raamatukauplus Krisostomus ja Rahva Raamat AS teenuseid, perioodika tellimisel KE Ajakirjanduse OÜ.

Perioodikat soetati läbi riigihanke, üksikud ostud tehti otse kirjastustelt. Perioodilisi väljaandeid soetati peamiselt pikaajakselt partnerilt KE Ajakirjanduse OÜ. Trükitud perioodika maksumus oli kokku 23 333,63 eurot ning elektroonilise perioodika 20 823,36 eurot. Kokku osteti 122 nimetust ja 160 eksemplari.

Säilituseks emplarina saadi 2021. aastal 6 569 eksemplari, nende hulgas 3 509 raamatut, 278 eksemplari ajakirju, 249 eksemplari ajalehti, 239 jätkväljaannet ja 2 137 pisitrükist.

Aasta jooksul saabus raamatukokku vahetuse teel 147 eksemplari teavikuid 39-lt partnerilt, sh 17 eksemplari jätkväljaandeid, 3 ajakirja ja 127 raamatut. Vahetuspartneritele saadeti ajalehti 3 aastakäiku, ajakirju 65 aastakäiku, 17 eksemplari jätkväljaandeid ja 121 eksemplari raamatuid. Lisaks saadeti partneritele teavikuid varukogust ning TLÜ dissertatsioone.

2021. aastal võeti annetustena arvele 1 391 eksemplari, sh 1 074 raamatut, 68 jätkväljaannet, 67 ajakirja ning 79 kaardiväljaannet.

2.3 Elektrooniline teavik

Aruandeaastal osteti e-ressursse 244 614 euro eest (2020. aastal 211 763 eurot). Andmebaasiga kaasaskäivad kohustuslikud ajakirjad makstakse koos andmebaasiga.

2021. aasta lõpuks oli raamatukogus juurdepääs 55 litsentsandmebaasile, millest 40 on e-ajakirjade täistekst- või referaatandmebaasid. Raamatukogu kaudu on võimaldatud

juurdepääs rohkem kui 55 000 e-ajakirjale ja e-referaadile, 220 000 e-raamatule ja 200 e-ajalehele.

Koostöös TLÜ Ühiskonnateaduste instituudiga jätkati andmebaasi HeinOnline tellimist, pool aastamaksust tasub instituut.

Jätkuvalt vahendas raamatukogu ülikoolile opiq.ee põhi- ja keskkooli e-õpikute keskkonna kasutamise litsentse ning administreeris platvormi (kasutajaõigused, kursusepaketid jne). Alates 2021. aasta sügisest ei finantseeri riik enam litsentside ostmist. Oktoobris tellis raamatukogu ülikoolile 29 õpetaja ning 29 õpilase litsentsi (kehtivusega 3 kuud) summas 730,80 eurot.

Andmebaaside testkasutusi toimus aasta jooksul kolm: IGI Global InfoSci-Books (juurdepääs on alates 2015. aastast ilmunud raamatutele), Encyclopaedia of Islam ning Al Manhal (Arab and Islamic world). Kaht esimest andmebaasi telliti.

Proquest E-book Central platvormil on kättesaadav 211 602 e-raamatut, tasuta EBSCO e-raamatute andmebaasi kaudu on ligipääs üle 3 500 teavikule.

2.4 Baltika ja vanaraamatute säilitamise osakond

2021. aastal lisandus baltika kogusse kokku 747 eksemplari, millest põhiline osa pärines varukogust. 42 uut eksemplari lisandus annetuseks, 1 eksemplar vahetuse teel ja 15 eksemplari ostudena.

Baltikaosakond panustas uute teavikute soetamise osakaalu suurendamisse, koostades põhjaliku nimestiku viimastel aastatel ilmunud võõrkeelsest baltikakirjandusest. Nimestik sisaldab umbes 80 uuemat (viimasel 3-4 aastal ilmunud) baltikatrükist, millest kümme teost õnnestus ka osta.

Olulise lisandusena võiks nimetada Eesti ja Tallinna ajaloo seisukohalt: Martin Klökeri *Caspar und Catharina: eine Revaler Liebe in Briefen des 17. Jahrhunderts* (Berlin, Münster, 2020). Raamat sisaldab 102 armastuskirja ajavahemikust 1636-1652, mille saatsid teineteisele õpetatud jurist, Eestimaa Rüütelkonna sekretär Caspar Meyer ja tallinlanna, kodanikuseisusest Catharina von der Hoye. Originaalkirjad on säilinud Tallinna Linnaarhiivis. Raamatul on põhjalik eessõna ja kommentaarid. Raamatu koostaja ja kirjade uurija Martin Klöker on TLÜ AR kauaaegne lugeja-uurija ning koostööpartner.

Järgmise olulise lisandusena võiks nimetada konverentsikogumikku, mis kuulub mitmesse seeriasse, kuid käesolev osa sisaldab eriti palju väärtuslikku materjali Eesti kultuuriloo kohta. *Baltisch-deutsche Kulturbeziehungen vom 16. bis 19. Jahrhundert: Medien, Institutionen, Akteure. Band II, Zwischen Aufklärung und nationalem Erwachsen.* Heidelberg, 2019. Käsitlemist leiavad näiteks eraraamatukogud Tallinnas 18. saj., seltskondlikud ühingud, muusika- ja teatrielu Tallinnas ja Tartus. Artiklite autoriteks on tuntud kultuuriajaloo uurijad Eestist ja välismaalt.

2021. aastal lisandus kogusse ka *Jochmann-Studien* sarja 4. kd. *Gundlach, Horst. Die Brüder Jochmann aus Pernau: Getrennte baltische Lebenswege.* Heidelberg, 2020. Raamat käsitleb vendi Carl Gustav ja Johann Ludwig Jochmanni, Pärnust pärit baltisaksa õpetlasi.

2.5 Väliseesti kirjanduse keskuse kogu

Väliseesti kirjanduse keskuses täiendati kogusid peamiselt annetuste teel. Lisaks tavapärasele ülesannetele korrastati aruandeaastal pisi- ja väikese kogu, inventeeriti ligi 1 825 eksemplari teavikuid, parandati kohaviitu ja korrastati kirjeid.

Väliseesti kirjanduse keskuse kogus oli 2021. aasta lõpu seisuga 39 367 eksemplari teavikuid, nendest 26 301 raamatud ja 12 571 aastakäiku ajalehti ning ajakirju, lisaks jätkväljaanded, kaardid, noodid jne. Avakogus asus 1 855 eksemplari teavikuid.

Väliseesti kirjanduse keskuse varukogust leiti Ilmar Laabani tütre annetatud trükiste kogu, mis sisaldas kokku 95 erinevat Ilmar Laabaniga seotud väljaannet.

2.6 Kataloogimine

Esmajärjekorras kataloogitakse uued teavikud, siis toimub rekataloogimine. Uusi nimetuskirjeid koostati 1 399, rekataloogimise käigus lisandus 2 193 nimetust. Elektronkataloogi lisandus kokku 9 407 eksemplarikirjet ja rekataloogiti 39 34 eksemplarikirjet.

Aruandeaastal jätkati väliseesti sepaatide rekataloogimisega ning pisi- ja väikese kogu korrastamisega, lisaks baltika ja varukogu teavikute rekataloogimisega. Jätkati Tartu andmebaasis sisestatud andmete kontrollimist Tallinna omadega, aasta jooksul toimetati ja tõsteti kokku 3 648 kirjet.

Aasta jooksul süstematiseeriti ja märksõnastati (sh parandati) kokku 7 334 teaviku kirjet: eestikeelseid teavikuid 3 422 ja võõrkeelseid 3 912.

2021. aasta kevadest alates hakati koostama normikirjeid vastavalt ELNET Konsortsiumi nime normpealdiste ja normkirjete koostamise juhendile. Normikirjete koostamine tõi kaasa ka vajaduse autori- ja märksõnaregistrite parandamise ja täiendamise tehtud normikirjete põhjal. Aasta jooksul koostati 927 normikirjet.

2022. AASTAL KAVANDATAKSE

- Jätkata säilituseksplaride komplekteerimist;
- jätkata nimetuskirjete toimetamist ja kokkutõstmist Sierras;
- jätkata pisi- ja baltika kogu perioodikaväljaannete rekataloogimist;
- jätkata Väliseesti kirjanduse keskuse sepaatide kataloogimist;
- jätkata nime- ja ka kollektiivi normikirjete koostamist;
- koostöös teenindusosakonnaga jätkata võõrkeelsete ja venekeelsete perioodiliste väljaannete kohaviitade ühtlustamist ja teavikute ümbertõstmist.

3. KOGUDE HOID JA SÄILITAMINE

Kustutamisel lähtuti eelkõige sellest, kas teavik on aegunud, kas on tegemist meie ülikoolile mitteprofiilse teosega, kas raamat on katkine, kui suur on kasutatavus, kui palju on kordustrukke ning kus raamat on välja antud. 2021. aastal kustutati 713 arvestusüksust, sh 583 raamatut, 85 ajakirja, 37 helisalvestist, 4 jätkväljaannet ja 4 pisirükist. Nende hulgas ka KBFI-le üleantud 61 aastakäiku võõrkeelset perioodikat.

Kogudest kustutatud raamatud anti Eesti Hoiuraamatukogule või pandi raamatukogus raamatu-laatadele ning raamatupoodi müüki: aasta jooksul toimus 2 raamatulaata.

Teadusraamatukogu avakogus (sh Baltika ja VEKK lugemissaalid) oli aastalõpu seisuga 72 608 eksemplari, õpikeskuses 45 692 eksemplari, raamatukogu avakogud koos filiaaliga sisaldasid kokku 126 318 eksemplari.

Jätkus teenindusosakonna haldusalasse kuuluvate kogude inventuur, aasta jooksul vaadati läbi ligi 42 tuhat eksemplari. Inventuuriga jõuti lõpule Filmi- ja meediaraamatukogus, aasta lõpu seisuga oli inventeeritud 6 778 teavikut. Baltika ja vanaraamatute säilitamise osakonnas on inventuur seotud ka kogude korrastamisega (vajadusel puhastamine, parandamine, metallklambrate eemaldamine, õmbluste asendamine ning trükistele neutraalsest papist ümbriste valmistamine), inventeeritud on eestikeelse kirjanduse kohanumbrid 1–9769.

3.1 Teavikute säilitus- ja hooldustegevus

2021. aastal restaureeriti ja konserveeriti 2 547 lehte. Konserveeritud ja restaureeritud köidetele valmistati 19 ümbrist ja karpi. Leht-lehelt puhastati 262 köidet, põhjalikult leht-lehelt desinfitseeriti 16 köidet ja köideti 409 eksemplari, sh Baltika ja vanaraamatute säilitamise osakonnast saadeti köitmisele 64 teavikut. Hoidlate mikrokliimat mõõdeti 49 korda.

Aruandeaasta jooksul puhastati teenindusosakonna hoidlates ja saalides 542 laudimeetrit teavikuid.

2022. AASTAL KAVANDATAKSE

- Jätkata aegunud teavikute ja dublettide kustutamist ning Eesti Hoiuraamatukokku saatmist;
- jätkata inventuuride läbiviimist;
- jätkata hoidlates teavikute ümbertõstmist;

- jätkata hoidlate mikrokliima monitoorimist;
- jätkata köidete parandamist ning kultuurilooliselt oluliste fondide trükiste konserveerimist ja restaureerimist.

4. RAAMATUKOGU-, BIBLIOGRAAFIA- JA INFOTEENUSED

Jätkati raamatute teemanäituste korraldamist õpikeskuses ja teadusraamatukogus kogude tutvustamise eesmärgiga. Üha enam integreeritakse raamatukogu ning teenuste tutvustamist ülikooli sissejuhatavatesse õppeainetesse. Lisaks infootsingu ja infokirjaoskuste õpetamisele keskendutakse aina rohkem ka viitamisele, viitehaldus-tarkvaradele ja plagiaadi vältimisele.

4.1 Raamatukogu kasutajad ja kasutamine

31.12.2021 seisuga oli teadusraamatukogu lugejaandmebaasis 37 140 lugejat. Tallinna Ülikoolist oli registreeritud 18 177 lugejat (48,9%), enamus nendest olid üliõpilased, magistrandid ja doktorandid (93,4%). TLÜ õppejõude oli 571 ja ülikooli töötajaid 633.

Teistest kõrgkoolidest oli registreeritud üliõpilasi, magistrante ja doktorante 5 733 (15,4% lugejatest). Kogu lugejaskonnast moodustasid üliõpilased, magistrandid ja doktorandid 61,1% (22 706 lugejat).

2021. aastal registreeriti teadusraamatukogus 1 963 uut lugejat, kelle hulgas oli:

- üliõpilasi (sh magistrante ja doktorante) 1 291 (65,8%);
- spetsialiste 454 (23,1%);
- õpilasi 106 (5,4%);
- teadlasi 5 (0,3%);
- teisi lugejaid 107 (5,4%).

Jrk-nr.	Näitaja	2019	2020	2021
1	Lugejaid aruandeaastal	40294	38317	37140
	s-h. üliõpilasi	24816	23119	22706
	s-h. TLÜ üliõpilasi	18009	17075	16973
2	Aktiivseid lugejaid aruandeaastal	9886	8402	6347
	s-h. üliõpilasi	6036	4937	3613
	s-h. TLÜ üliõpilasi	4864	4199	2974
3	Aasta jooksul registreeritud uusi lugejaid	2472	2018	1963
	s-h. üliõpilasi	1684	1316	1291
	s-h. TLÜ üliõpilasi	1369	1084	1069

Lugejate arv 2019–2021

TLÜ liikmete hulgast registreeriti uusi lugejaid 1 100, neist õppureid 1 069, kes moodustasid 54,5% uutest lugejatest. TLÜ üliõpilaste osakaal kõigist kõrgkoolis õppijatest oli 82,8%, teiste kõrgkoolide tudengid moodustasid 17,2% uute registreerunud üliõpilaste hulgast. Veebikeskkonnas ehk KRAS süsteemi kaudu registreeris end 1 406 (71,6%) ja raamatukogus kohapeal 557 (28,4%) lugejat. Veebis registreeriate hulgas oli TLÜ üliõpilasi 842 (59,9%), õppejõude 10 ja TLÜ töötajaid 9. Raamatukogusüsteemi Sierra statistika järgi oli 2021. aastal teadusraamatukogus 6 347 aktiivset lugejat. Võrreldes eelneva aastaga vähenes aktiivsete lugejate arv 2 055 lugeja võrra. 57% (3 613 lugejat) raamatukogu aktiivsetest kasutajatest moodustasid üliõpilased, kellest omakorda 82,3% moodustasid Tallinna Ülikooli õppurid (ehk 2 974 lugejat). Enamus aktiivsetest lugejatest olid sotsiaalteaduste (42% ehk 2 675 lugejat) ja humanitaarteaduste valdkondadest (38% ehk 2 401 lugejat), loodusteaduste valdkonna lugejad moodustasid 8% ning rakendusteaduste ala lugejad 5% aktiivsest lugejaskonnast.

Raamatukogu teeninduspunkte külastati 2021. aastal 107 606 korda, millest teadusraamatukogus registreeriti 71 658 külastust. ID-kaardiga siseneti öösaali kokku 1 141 korral, õpisaal oli 2021. aastal koroonapiirangute tõttu suletud. Külastuste üldarvu vähenemist raamatukogus mõjutasid endiselt piirangud riigis ja sellega seonduvalt raamatukogu teeninduspunktide lühem lahtiolekuaeg. Virtuaalkülastusi oli 105 164, nendest mobiililt 10 891 ning tahvelarvutilt 685.

Aasta jooksul vormistati 101 104 laenutust. Võrreldes 2020. aastaga vähenes laenutuste arv 3 885 laenutuse võrra. Vähenemise põhjuseks võiks pidada eelkõige eriolukorrast tingitud ebamugavusi raamatukogude kasutamisel. Eriti mõjutasid erinevad piirangud õpikeskuse laenutuste arvu. Lisaks mõjutas laenutuste vähemist elektrooniliste lahenduste kasutamise suurenemine, sh ka ülikooli Moodle. Tugevalt mõjutas laenutuste arvu langust uute teavikute ostmise vähenemine. Laenutusaktiivsusest olid esikohal spetsialistid, kelle laenutused moodustasid 48,9% laenutuste koguarvust, teisel kohal olid üliõpilased (38,2%). Üliõpilastest omakorda kõige aktiivsemad laenajad olid TLÜ üliõpilased (80,3%).

Teadusraamatukogu avariilult tehti iseteenindusautomaatidega 930 (18,8% avakogu laenutustest), õpikeskuses kasutati laenutamiseks ja pikendamiseks iseteenindusautomaati 879 korral (5,9% kogu laenutustest), laenutuskapi kaudu laenutati 6 278 teavikut (2020. aastal 2 614). Iseteenindusautomaate kasutati

meelsamini teavikute tagastamiseks: õpikeskuses tagastati 626 eksemplari, teadusraamatukogus 13 584 teavikut (sh 24/7 tagastusautomaati 12 052 eksemplari).

Teadusraamatukogu avakogu raamatutest kasutati aasta jooksul 3 151 eksemplari 8 435 korda. Õpikeskuse raamatutest (sh ainepaketid) kasutati aruandeaasta jooksul 1 378 eksemplari 3 187 korda. Avakogu perioodikast kasutati teadusraamatukogus aasta jooksul 962 aastakäiku, õpikeskusesse tellitud eestikeelsest perioodikast kasutati aasta jooksul 143 aastakäiku.

4.2 Bibliograafiatöö

Töötlusosakond lõi 243 ja parandas 410 bibliograafilist kirjet. Aasta jooksul koostati ka 927 normikirjet eelkõige võõrkeelsele ja baltika teavikule. Väliseesti kirjanduse keskuse andmebaasi VEART sisestati 1 307 kirjet, parandati 4 254 kirjet.

4.3 Infoteenuste kasutamine

2021. aastal esitas 51 lugejat 148 tellimust raamatukogude vahelise laenutuse (RVL) kasutamiseks. Tellijatest 53% (27) oli seotud Tallinna Ülikooliga, neist 52% olid üliõpilased ja 37% õppejõud. 135 tellimust saadeti täitmiseks teistele raamatukogudele, saadi 108 originaali ja 25 koopiat, neist 44 tellimust saadi Eesti raamatukogudest ja 89 välismaalt. Eesti raamatukogudest saadi enim teavikuid Tartu Ülikooli raamatukogult, põhilised välispartnerid olid Soomes ja Saksamaal. Teistelt raamatukogudelt saabus 222 tellimust: raamatukogus leiduvaid teavikuid soovisid 41 raamatukogu, neist 4 välismaalt. Aasta jooksul saadeti abonentidele elektroonilisi koopiaid mahus 529 lehekülge.

Aruandeaasta jooksul korraldas teenindusosakond teadusraamatukogus 17 füüsiliste ja 5 elektrooniliste teavikute uudiskirjanduse näitust, kus eksponeeriti kokku 2 507 teavikut. Eestikeelsete teavikute osakaal moodustas 70,1%. Jätkuvalt oli humanitaarteaduste valdkonna kirjandusel märgatavalt suurem osakaal võrreldes sotsiaalteadustega (vastavalt 54,9% ja 29,4%), rakendusteaduslikku kirjandust oli näitustel eksponeeritud 11,3% ning loodusteaduslik kirjandus moodustas 4,4%.

2021. aastal vastati raamatukogu erinevates teeninduspunktides kokku 8 657 päringule, millest 1 137 esitati elektrooniliselt. Vastatud päringutest 5 516 olid leidumuspäringud, 1 863 teema- ja 1 131 faktipäringud.

Erialareferentide poolt viidi sügissemestril läbi 55 koolitust Zoom keskkonnas ning 2 hübriidkoolitust. Individuaalkonsultatsioonid toimusid koroonapiirangute ajal ka e-posti ja telefoni teel ning Messengeris ja Skype'is. Koolitusi ja konsultatsioone viidi läbi 196 korral (neist 62 inglise keeles), kus osales 3 299 inimest (sh 1 473 inglise keeles). Koolituste kogukestus oli 192 tundi.

Raamatukogu tutvustus tehakse alati kõikidele praktikantidele, baltika stipendiaatidele, lühivisiitidel olevatele raamatukogunduse kolleegidele ning Erasmus+ töövarjudele. 2021. aastal tutvustasid referendid 9 korral ülikooli uue töötaja hommikukohvil raamatukogu ja selle võimalusi. Hommikukohv on mõeldud Tallinna Ülikooli tööle tulnud uutele töötajatele ülikooli tegemistesse paremaks sisse elamiseks.

Raamatukogu referentide pakutav infootsingu koolitus on integreeritud TLÜ Ühiskonnateaduste instituudi ja Loodusteaduste instituudi õppeainetesse „Õppimine kõrgkoolis“. Haridusteaduste instituudis on infoallikate ja infootsingu seminarid integreeritud õppeainesse “Uurimistöö alused” nii bakalaureuse- kui magistritasemel.

Viitamist ja viitehaldustarkvarasid tutvustavad koolitused muutuvad järjest nõutavamaks. 2021. aastal oli spetsiaalselt viitamist ja viitehaldustarkvarasid käsitlevaid koolitusi 26, kus osales 327 inimest. Lisaks käsitletakse viitamist ja viitehaldustarkvarasid puudutavaid küsimusi järjest rohkem ka infokirjaoskuse, infootsingu ja andmebaaside kasutamise koolitustel.

2021. aastal toimus ka üks koolitus avatud teaduse teemal (Avatud teadus: publitseerimine ja teaduse avaandmed) Ühiskonnateaduste instituudi doktorantidele ja nende juhendajatele.

Osaleti Humanitaarteaduste instituudi kursuste läbiviimisel. Teaduslike allikate ja info otsimisega seotud seminarid on integreeritud loengutesse: “Akadeemiline kirjutamine”, Eesti keele ja kirjanduse eriala, “Literary Analysis”, “Estonian Studies”, “Liberal Arts”. Haridusteaduste instituudi erialareferent viib iga sügissemestri alguses läbi üle-instituudilise tutvustuse “Sissejuhatus teadusallikatesse: Tallinna Ülikooli õpikeskus ja raamatukogu”. Digitehnoloogiate instituudi erialareferent viis instituudis läbi kursuse „Sissejuhatus andmetesse: ava-, suur- ja linkandmed”.

Koostöös Karjääri- ja nõustamiskeskusega toimus 2021. aastal esimene üleülikooliline tugiseminar lõputöö kirjutamisel nii eesti kui inglise keeles: viitamine, akadeemilised allikad, TLÜ AR võimalused ja andmebaasid. Karjääri- ja nõustamiskeskuse üleülikoolilisel tugiseminaride sarjal on viis teemafookust: sissejuhatus õppimisse,

plagiaat, viitamine/vormistamine, raamatukogu koduleht, viitehaldustarvkavad. Kokku registreerus viiele tugiseminarile üle 500 üliõpilase.

4.4 Elektrooniliste ressursside kasutamine

2021. aastal sooritati andmebaasides otsingut 352 362 korda (2020. aastal 345 902). Seansside arv elektroonilistes andmebaasides oli 263 678 (2020. a 268 809). Andmebaasidest laadi täistekste alla 254 341 (2020. a 334 712) korral, suurem langus toimus, sest ProQuest Academic Complete muutis e-raamatute kollektsiooni statistika kogumise standardit ja sellega seoses langes kolme kordselt e-raamatute allalaadimine võrreldes eelneva aastaga. Sisukokkuvõtteid laeti alla 316 613 korral (2020. a 213 792).

Raamatukogu originaalandmebaasidest külastati digitaalraamatukogu ETERA 2021. aastal 133 208 korral (2020. a 87 025), nendest 49,7% olid uued külastused ja 50,3% korduvkülastused. ISE andmebaasis olevaid raamatukogu temabaase kasutati 1 721 korral.

2022. AASTAL KAVANDATAKSE

- koostöös infotehnoloogia teenistusega uuendada ruumide reserveerimise süsteemi tarkvara;
- võtta kasutusele teadusraamatukogu III korruse seminariruum Rakendusteaduste saalina ja uuendada Loodusteaduste saali;
- minna üle EBSCO Discovery uuele platvormile;
- jätkata raamatunäituste korraldamist teadusraamatukogu ja õpikeskuses koostöös suhtekorraldajaga;
- jätkata koostöös üliõpilaskonnaga ööraamatukogu korraldamist;
- võtta kasutusele inventuuriskanner;
- organiseerida töötajate täiendkoolitusi;
- toetada ülikooli ja üliõpilasi plagiiaadi vältimisel;
- parendada distantsõppe võimalusi ning luua e-koolitusi ja juhendeid;
- tutvustada raamatukogu, teenuseid ja andmebaase aktiivsemalt ülikoolis.

5. TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS

Raamatukogu teadus- ja arendustegevus on seotud nii raamatukogu kultuurilooliste kogude (baltika ja väliseesti kogud) uurimise kui ka e-teadusraamatukogu ETERA arendamisega.

5.1 Teadustegevus

Baltika ja vanaraamatute säilitamise osakonnas töötas 2021. aastal kaks teadurit. Kevadel toimus teadurite atesteerimine ning mõlemad teadurid läbisid selle edukalt. Teadur **Kairit Kaur** uurib maailmakirjanduse, esialgu ingliskeelse kirjanduse jõudmist Eestisse läbi baltisakslaste. Ta on koostanud ülevaate baltika kogu XII liigist (ilukirjandus: luule ja draama), edaspidi uurib liigis XI (ilukirjandus ja kirjandusteadus: proosa) olevat inglise kirjandust, samuti baltisaksa inglise-retseptiooni baltisaksa ajakirjanduses. Nooremteadur **Kaspar Kolk** tegeleb Eesti keskaegsete pärgamentfragmentide registreerimise, kirjeldamise ja ühisandmebaasi loomisega, mis on seotud ka vastava Eesti keele ja kultuurimälu projektiga. K. Kolk tegeleb ka kultuuriloolise baltika kogu kõige vanema osa ehk Oleviste raamatukogu koosseisu ja päritolu uurimise ning kirjeldamisega.

Baltika stipendiumit, mis on Tallinna Ülikooli Uuringufondist rahastatav teadusprojekt, aastal 2021 koroonaviiruse tõkestamise piirangute tõttu välja ei kuulutatud, aruandeaastaks ette nähtud rahad kanti üle aastasse 2022. Samuti ei toimunud ettekandeid vanaraamatu keskuse populaarteaduslike üritustesarjade „Uurija baltika lugemissaalis“ ja „Baltika kogude tutvustus“ raames.

8.–9. oktoobril toimus TLÜ AR baltika saalis ja EMTAs August von Kotzebue tegevusele pühendatud rahvusvaheline teaduskonverents „Kotzebue-kõnelused X“ Teaduskonverentsi korraldasid Harry Liivrand ja Kristel Pappel, konsultantideks Conrad Wiedemann (Berliin-Brandenburgi TA) ja Alexander Košenina (Freie Universität Berlin). Konverents toimus koostöös Tallinna Ülikooli, Berliin-Brandenburgi Teaduste Akadeemia, Tartu Ülikooli raamatukogu ja Underi-Tuglase Keskusega. Ettekannetega esinesid Harry Liivrand (TLÜ AR), Kristel Pappel, Kairit Kaur (TLÜ AR), Maris Saagpakk, Moonika Teemus ja Jaan Undusk.

Teadur Kairit Kaur tegi „Kotzebue-kõnelused X“ konverentsil ettekande „Auf den Spuren von Christiane von Kotzebue (geb. von Krusenstiern, 1769–1803), einer estländischen femme de lettres“ [Eestimaa kirjanaise Christiane von Kotzebue (snd von

Krusenstiern, 1769-1803) jälgedel], kus tutvustas August von Kotzebue teise abikaasa Christiane von Kotzebue perekonda ja Eesti arhiivides leiduvaid materjale tema kohta. Christiane von Kotzebue oli Eesti ala esimesi ilukirjanduse tõlkijaid naiste seas.

Eesti Võrdleva Kirjandusteaduse Assotsiatsiooni konverentsil (1.–3.11.21) tegi Kairit Kaur ettekande „The Seasons by James Thomson and the Baltic German Poetry about Seasons“, käsitledes muuhulgas baltika kogudes leiduvaid James Thomsoni „Aastaaegade“ väljaandeid.

Eesti retrospektiivse rahvusbibliograafia eesmärk on registreerida ja teaduslikult kirjeldada kõik eestikeelsed, Eestis ilmunud ning Eesti ja eestlaste kohta ning eesti autorite välismaal ilmunud teavikud. Tallinna Ülikooli Akadeemilise Raamatukogu Eesti Retrospektiivse Rahvusbibliograafia Keskuse projekt „Eesti retrospektiivse rahvusbibliograafia „Eesti võõrkeelne raamat ja Estonica 1494–1830“ koostamine ja toimetamine“ (vastutav täitja Tiiu Reimo) jõudis lõpule. Andmeid kogus ja bibliograafia panid kokku Helje-Laine Kannik, Kertu Maasik, Tiiu Reimo ja Aira Võsa, bibliograafia toimetasid Tiiu Reimo ja Aira Võsa. Bibliograafia 2870-leheküljeline käsikiri koosneb kronoloogilisest nimestikust Eestis ja Eesti kohta ilmunud võõrkeelsetest trükistest ja registrikõitest. Bibliograafia koostamine kestis viis aastat ning selle valmimist toetasid Tallinna Ülikool, Haridus- ja Teadusministeerium, Eesti Kultuurkapital ning SA Eesti Rahvuskultuuri Fond.

Teadur Kaspar Kolk osaleb Tallinna Ülikooli ajaloo, arheoloogia ja kunstiajaloo keskuse projektis „Digitaalne Liivimaa: keskaja Liivimaa digiajalooline analüüs (u 1200–1550)“ („Digital Livonia: For a Digitally Enhanced Study of Medieval Livonia (c. 1200–1550)“), projekti juht Marek Tamm. Teaduri põhiülesandeks on projektis keskaja Liivimaa raamatute andmebaasi koostamine, mis kõige suurema alakorpusena hõlmab Oleviste raamatukogu vanimaid raamatuid (kuni 1560). Andmebaasi lõppkasutajaliidese prototüübi testimise jaoks Digitaalse Liivimaa portaal on valminud kaks tabelit 70 säilinud ja 68 arhiiviallikaist teada oleva raamatu kirjega.

Rahvusarhiivi programmist rahastati Väliseesti kirjanduse keskuse trükiste kättesaadavaks tegemist andmebaasis ETERA 4900 euroga, Baltika teaduskollektsiooni uurimist toetas Haridus- ja Teadusministeerium 20 632 euroga. Digiteerimiskeskuse arendamiseks eraldati 30 011 eurot tuumiktaristu toetuse kaudu.

5.2 Arendustegevus

Jätkus Kultuuriministeeriumi tegevuskava „Kultuuripärandi digiteerimine 2018–2023“ projekti „Eesti keele ja kirjanduse ning omariikluse allikad“ digiteerimistööd. Koostöös Ratus OÜ ja Tartu Ülikooli raamatukoguga digiteeritakse Eesti Kirjandusmuuseumi tellimusel kultuuripärandi trükiseid; Akadeemilises Raamatukogus digiteeritakse 700 000 lehekülge ajalehti, lisaks hoiustatakse koostööpartnerite digiteeritud materjale. Projekti rahastatakse Euroopa Liidu struktuurivahendite investeringutest, digiteerimisprojekt lõpeb 2023. aastal.

Tallinna Ülikooli tudengitele ja õppejõududele on loodud võimalus kasutada IBM SPSS statistikaprogrammi läbi kaugühenduse (RDP) enda isiklikus arvutis kodust lahkumata. Teenus kasutatav ettebroneerimisel.

JavaScript lahendusega täiendati e-kataloogis ESTER tellimise lehte nii, et laenutuspunkti vahetusega muutub tellimise info vastavalt laenutuspunktile. Lisaks võimaldati lugejatel tellida TLÜ AR filmi- ja meediaraamatukogu teavikuid endale sobivasse laenutuspunkti.

Raamatukogupoolse sisendina kajastatakse 2021. aastast <https://www.raamatukogud.ee/> lehel ka ESTERi raamatukogude tegemisi (sh kuvatakse kaardil ka TLÜ Akadeemilise Raamatukogu laenutusi, pikendusi ja tagastusi).

Arendati välja uus, intuitiivne ja kaasaegne TLÜ Akadeemilise Raamatukogu kodulehekülge <https://www.tlulib.ee/>.

Arendati välja <https://digikoopia.tlulib.ee/> keskkond digiraamatute tellimiseks. Keskkond on seotud maksekeskuse kaudu ka kohese maksevõimalusega.

2022. AASTAL KAVANDATAKSE

- Jätkata vanaraamatu keskuse üritustesarju „Uurija baltika lugemissaalis“ ja „Baltika kogude tutvustus“;
- arendada KRAS tarkvara, et lugejaks saaks registreerida ka Smart-IDga;
- viia lõpule ETERA arendustööd;
- tõhustada digiteerimiskeskuse tööd;
- hankida teavikute inventeerimistarkvara;
- koostöös Humanitaarteaduste instituudiga töötada välja digiteerimise teemalised õpitoad.

6. TUGITEENUSED

6.1 Kommunikatsioon ja turundustegevus

Kommunikatsiooni ja turundusega jätkasid tööd suhtekorraldaja ning teaduskommunikatsiooni ja näituste juht.

Sündmused

Veebruarist alustas suhtekorraldaja koostöös praktikantidega „Riidest kottide“ projekti, mille käigus kogutakse kokku inimeste kasutult seisma jäänud riidest kotid ning pannakse need taas ringlusesse – lugejad, kes on laenutanud palju raamatuid, kuid endal kotti kaasas ei ole, saavad raamatukogust võtta tasuta riidest koti. Projekti käivitamisel lõpetati ühtlasi ära infoletis kilekottide müümine.

23. septembril toimus uue retrospektiivse rahvusbibliograafia „Eesti võõrkeelne raamat ja Estonica 1494–1830“ käsikirja esitlus ning tänuüritus.

27. septembril külastas Berliin-Brandenburgi Teaduste Akadeemia uus president prof. dr. Christoph Marksches raamatukogu.

8.–9. oktoobril toimus teaduskommunikatsiooni ja näituste juhi eestvedamisel Tallinna Ülikooli Akadeemilise Raamatukogu baltika saalis ja Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias rahvusvahelised „Kotzebue-kõnelused X“ ehk Tallinnas tegutsenud kuulsat saksa näitekirjanikku, romanisti ja estofiili, professionaalse Tallinna linnateatri ühte alusepanijat August von Kotzebued (1761–1819) vaatlev konverents. Juba 2012. aastal Berliinis alanud üritusest on kujunenud iga-aastane eesti ja saksa humanitaarteadlasi ühendav konverentsisari, mis vaatleb mõlemal maal töötanud mõjuvõimsa kirjaniku elu ja loomingut. Järgmine konverents toimub oktoobris 2022 Berliin-Brandenburgi Teaduste Akadeemias.

Teadusraamatukogu fuajees eksponeeriti aasta jooksul 11 eriilmelist näitust, mille hulka kuulusid nii maali-, foto- kui ka raamatunäitused. Ekspositsioone koostati koostöös Eesti ja välismaiste koostööpartneritega, sh Läti Rahvusarhiiv, Ungari kultuurikeskus, Kõrgem Kunstikool Pallas, Eesti Meremuuseum, Polaarklubi, Eesti pedagoogika arhiivmuuseum jt.

Väliskommunikatsioon

Jätkati koostööd Tallinna Ülikooli turundus- ja kommunikatsiooniosakonnaga ning üliõpilaskonnaga. Peaaegu iganädalaselt avaldati ülikooli töötajate ja tudengite infokirjades teateid raamatukogu uudiste kohta.

Ekskursioone ja ringkäike toimus koroonaviiruse leviku tõkestamise piirangute tõttu eriti vähe, aasta jooksul viis suhtekorraldaja läbi 2 ringkäiku Tallinna Inglise Kolledži õpilastele.

Koostöös IT teenistusega arendati välja uus raamatukogu koduleht, mis läks 30. aprillil 2021 avalikuks, kuid arendustööd jätkusid.

7. detsembril esitleti raamatukogu baltika saalis seinakalendrit aastaks 2022, mis koostatud Toompea all-linnaga ühendamise 145. aastapäeva meenutamiseks. Kalendrisse valiti 15 Toompead kujutavat haruldast postkaarti aastaist 1900-1930 raamatukogu baltika kogust. Kalendri koostas ja essee kirjutas Harry Liivrand, kujundas Rene Haljasmäe, saksa keelde tõlkis Silvi Wiezer ja keeleteimetas Heli Vahing.

Peamised infokanalid veebis olid raamatukogu kodulehekülg ja Facebooki leht. Kodulehele koostati aasta jooksul 74 eesti- ja 30 ingliskeelset uudist. Facebookis postitati 57 teadet, aasta lõpus oli raamatukogu profiili jälgijaid 1801. Lugejate suuremaks kaasamiseks jätkati Facebooki mini-küsitlustega Polls for Pages rakenduse abil.

Enamuste raamatukogu näituste, konverentside ja visiitide pressiteated saadeti regulaarselt eesti meediale, kõik üritused said erinevates meediakanalites käsitlust, sh ETV kultuuriuudised, saade OP, Vikerraadio, Klassikaraadio, Postimees, Päevaleht, KesKus, Eesti Elu/Estonian Life Pulss, BNS, ajakiri Muusika, telesaadetes Terevisioon ja Prillitoos. Kõikidest galerii näitusest ilmusid ajakirjanduses lisaks uudistele ka arvustused.

Sisekommunikatsioon

Koroonaviiruse leviku tõttu ei toimunud raamatukogu sünnipäeva tähistamist, suvist väljasõitu ega jõulupidu. Tööjuubilare õnnitleti väikesel tänuüritusel 20. detsembril seminariruumis Uno.

Raamatukogusisest teavet jagati töötajatele jätkuvalt peamiselt infolehe ning meililistide kaudu.

2022. AASTAL KAVANDATAKSE

- Koostöös IT teenistusega jätkata kodulehe arendamist;
- jätkata traditsioonilisi raamatukogusiseseid üritusi;
- jätkata baltika kogu tutvustava aastakalendri väljaandmist;
- jätkata raamatukogu maine kujundamist artiklite, uudiste, sündmuste ja otsesuhtluse abil;
- jätkata Facebookis raamatukogu teadete ja sündmuste teavitamist;
- jätkata aktiivselt näituste korraldamist.

6.2 Haldusteenistus

2021. aastal jätkus töö raamatukogu hoidlate kliimaseadmete ning serveriruumi täiustamisel. Suuremad tööd elektripaigaldiste uuendamisel toimusid raamatukogu lugemissaalides, lisaks paigaldati raamatukogu peasissepääsu juures uus LED-valgustuse süsteem. Jätkuvalt tuli tegeleda amortiseerunud kanalisatsioonisüsteemi riketega ja Eesti Pedagoogika Arhiivmuuseumi hoidlate välisseinte hüdroisolatsiooni töödega. Turvalisuse eesmärgil paigaldati hoovi parkimise alale täiendavad piirded ning eemaldati parkimise alal kasvanud puud. Jooksvalt viidi läbi erinevad hooldus- ja remonditööd, korraldati raamatute transport ning kindlustati posti-, kantselei ja paljundusalaste teenuste toimimine.

2021. aastal oli jätkuvalt erilise tähelepanu all koroonaviiruse leviku tõkestamisvahendite hankimine, raamatukogu töötajatele ja külastajatele tagati mitmesugused kaitsevahendid: kaitseekraanid teeninduslettidel, visiirid, kindad, näomaskid, pindade ja käte desinfitseerimisvahendid.

Raamatukogu kinnistul ulatuslike rekonstrueerimistööde läbiviimiseks on alustatud raamatukogu kinnistu arheoloogiliste eeluuringute läbiviimise ettevalmistamisega, mis vastavalt tööde teostamise pakkumusele toimuvad 2022. aastal märtsi – maikuu jooksul.

2022. AASTAL KAVANDATAKSE

- Jätkata Päästeameti ettekirjutustele vastavalt tuleohutuse, elektri- ja sidesüsteemide täiustamist;
- puhastusteenuse hanke korraldamine;
- tuleohutuse- ja valvesüsteemide hoolduse hanke korraldamine;
- jätkata hoidlate kliimaseadmete täiustamist;
- jätkata sisehoovi parkla parendustöid;

- jätkata transpordivahendite uuendamist ja tehnilise seisukorra täiustamist;
- jätkata remonditöid töötajate tööruumides ning fuajees.

6.3 Infotehnoloogia teenistus

Raamatukogu haldusalas on 25 serverit, millest 22 on virtuaalserverid. Raamatukogus on 178 lauaarvutit, millest lugejatele 72 arvutit ning töötajatele 106. Teadusraamatukogus asub 24/7 tagastusautomaat ja 24/7 teavikute laenutamise kapp „Raamatutark“ (42 boksiga). Lisaks on lugejate kasutuses teadusraamatukogus ja õpikeskuses kokku 4 iseteenindusautomaati. Jätkus koostöö Print In City'ga, mille iseteeninduslike printer-koopiamašinatega said lugejad teha koopiaid ja väljatrükke.

Koostöös Hansabiga tõsteti 24/7 laenutuskapi „Raamatutark“ bokside niiskuskindlust. Uste sisekülgedele paigaldatud spetsiaalsed tihendid, mille tulemusel langes bokside niiskustase 20% võrra.

Teadusraamatukogus on võimalik alates 2021. aastast kasutada autoriseeritud töökohta digitaalsete säilituseksemplaridega tutvumiseks digitaalarhiivist DIGAR.

Jätkati arvutipargi uuendamist: lisati täiendavalt DDR mälusid, vananenud HDD kõvakettad vahetati välja SSD välmäluketaste vastu. Seoses VPN (kaugühenduse) ühenduste kasvuga tõsteti TLÜ Akadeemilise Raamatukogu VPN ühenduse võimekust. Vahetati välja teadusraamatukogu teeninduslettide arvutid.

Alustati kriitilistest TLÜ Akadeemilise Raamatukogu süsteemidest automatiseeritud tagavarakoopiate (*backup*) tegemisega.

Paigaldati LTO (*Linear Tape-Open*) lindirobot ja loodi vajalikud võrguühendused.

Teadusraamatukogu teise ja kolmanda korruse teeninduslettide juurde paigaldati infotelerid koos veebiliidesest hallatava kasutajakeskkonnaga. Korrastati teadusraamatukogu võrguühendusi ja loodi eraldi alamvõrk (VLAN) Loodusajakirjade toimetuse ja siseTV tarvis.

TLÜ Eesti Pedagoogika Arhiivimuuseumi tarvis eraldati viis virtuaalserverit. Kõik serverid kasutavad jagatud olemasolevat 1Gbps võrguühendust ning kahte 8 tuumalist protsessorit (2,4 GHz). Kasutusele võeti kaks uut serverit digiteerimise jaoks ning muudeti arhiivi serveri filosoofiat ja loogikat. Mitmed vanad andmebaasid tõsteti uude virtuaalsesse serverisse. Antud protsess jätkub ka 2022. aastal. Kõik serverid on

monitooringus ning probleemide puhul saab infotehnoloogia teenistus kiirelt reageerida.

2022. AASTAL KAVANDATAKSE

- Uuendada ja täiendada raamatukogu riist- ja tarkvara;
- võtta kasutusele uus töötubade reserveerimissüsteem;
- võtta kasutusele uus e-maili keskkond;
- lõpetada raamatukogu wifi-võrgu uuendusprojekt;
- koostöös Ektaco ASiga uuendada öösaali sissepääsu kontrolleri tarkvara;
- laenutuskapi ja tagastusautomaadi arendustööd (nt SMS liidestus ja tšekiprinteri kaotamine).

6.4 Digiteerimiskeskus

2021. aastal digiteeriti kokku 436 957 lehekülge. Aasta lõpuks oli e-teadusraamatukogu ETERA keskkonnas 96 365 objekti. ETERAt külastati aastas 133 208 korral, nendest 49,7% olid uued külastused ja 50,3% korduvkülastused.

Jätkati projekti „Eesti keele ja kirjanduse ning omariikluse allikad“ hankelepingu digiteerimistöödega. Suur osa digikeskuses digiteeritud materjalidest ehk 325 614 lehekülge moodustasid projekti ajalehed. Massdigiteerimise projekti raames lisatakse ETERA-sse kõik digiteeritud ajalehed, hetkel on materjalid piiratud ligipääsuga ja nähtavad vaid keskkonna administraatorile.

Võideti uus riigihange Eesti kultuuripärandi monograafia digiteerimiseks, koguses 2 500 000 lehekülge. Valmistati ette uus töövoog monograafia digiteerimiseks vastavalt hanke nõuetele ning viidi läbi vastavad koolitused. Alustati Eesti kultuuripärandi monograafia massdigiteerimise projektiga.

Digiteeriti ning tehti kättesaadavaks ETERAs teaduskollektsioon „Digitaalne Liivimaa: keskaja Liivimaa digiajalooline analüüs (u 1200–1550)“ (“Digital Livonia: For a Digitally Enhanced Study of Medieval Livonia (c. 1200–1550)”).

Hangiti uus mobiilne täisautomaatne skanner 4DigitalBooks DL-MINI, töötajatele tehti kohe ka masina koolitus. Viidi läbi V-kujulise digiteerimisseade scanVpage ja täisautomaatne digiteerimisseade DL3003 hooldustööd. Rekalibreeriti kõik digiteerimiskeskuse monitorid ja skannerid (DL3003, scanVpage, DL-MINI, Epson DS-60000, Epson Perfection V850 pro). Viidi läbi järeltöötlustarkvara CCS DocWorks tarkvara uuendus. Mindi üle uuele perioodika järeltöötlus töövoole, kus töötajad

keskenduvad ühele kindlale ülesandele. Suurendati arhiivserveri mahtu 670 TB-ni.

Jätkus TLÜ AR kogude, sh väliseesti kirjanduse keskuse teavikute ning vanade lõputööde, digiteerimine. Jätkati digiteerimisalast koostööd Tallinna Ülikoolile ja välistele klientidele. TLÜ digihumanitaaria tudengitele viidi läbi digiteerimise praktikum.

2022. AASTAL KAVANDATAKSE

- LTO (*Linear Tape-Open*) kasutuselevõtt ja seadistus (pikaajaline säilitamine);
- luua võimekus segmenteeritud artiklite kuvamiseks;
- jätkata projekti „Eesti keele ja kirjanduse ning omariikluse allikad“ digiteerimistöödega;
- ETERA kasutajaliidese arendamine;
- ETERA OAI viimine vastavusse Europeana metaandmete standardile
- teostada plaanilised skannerite hooldustööd;
- jätkata raamatukogu kogude, sh vanemate lõputööde ja VEKK kogu, digiteerimist.

LISAD

TLÜ AR näitarvud

1. TLÜ AR kasutuskogu

Jrk. nr	Trükise laad	Arvestus-ühik	Kogu seis 31.12.2019	Kogu seis 31.12.2020	Täiendamine	Kustutamine	Kogu seis 31.12.2021
1.1	Raamatud	köide	2 260 410	2 267 940	7221	583	2 276 149
1.2	Jadaväljaanded	aü	255 525	256 993	1560	89	258 464
	sh ajalehed	aastak	20 567	21 358	268	0	21 626
	sh ajakirjad	aastak.	100 700	100 974	783	85	101 672
	sh jätkväljaanded	eks	134 258	134 661	509	4	135 166
1.3	Tehnika erilaadid	eks	1578	1578	0	0	1578
1.4	Kaardiväljaanded	eks	8354	8502	188	0	8690
1.5	Noodiväljaanded	eks	12 783	12 845	82	0	12 927
1.6	Graafikateavikud	eks	21 734	21 735	0	0	21 735
1.7	Käsikirjad ja arhivaalid	köide	11 417	11 420	26	0	11 446
1.8	Muud teavikud	eks	53 039	53 307	2212	4	73 909
	Kokku paberil		2 624 840	2 634 320	11 289	676	2 663 320
1.9	Auvised (sisu järgi)	eks	6321	6496	17	37	6476
	sh audiaalteavikud	eks	2378	2405	3	37	2371
	sh visuaalteavikud	eks	1860	2009	14	0	2023
	sh kombin. auviseid	eks	2083	2082	0	0	2082
1.10	Elektroonilised teavikud (kandja järgi)	eks	2663	2663	0	0	2663
	sh kompaktkettad	eks	2110	2110	0	0	2110
	sh disketid	eks	493	493	0	0	493
1.11	Mikrovormid	eks	13 727	13 727	0	0	13 727
	sh mikrokaardid	eks	83	83	0	0	83
	sh mikrofilmid	eks	13 644	13 644	0	0	13 644
	Muud laadid kokku		22 711	22 886	17	37	22 866
	Kasutuskogud kokku		2 647 551	2 657 206	11 306	713	2 686 186

2. TLÜ AR elektrooniline kogu

Jrk-nr	Näitaja	Arvestusüksus	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021
2.1	TLÜ AR andmebaasid kokku	nimetus	15	15	15
		kirjeid	303 821	321 011	418 683
2.1.1	Bibliograafilised andmebaasid	nimetusi	13	13	13
2.1.2	Isikuloolised andmebaasid	nimetusi	2	2	2
2.1.3	TLÜ AR andmebaasidest sidusandmebaase	nimetusi	15	15	15
2.2	Litsentseeritud andmebaasid lugejatele	nimetusi	55	55	55
	sh Eesti	nimetusi	0	0	0
	sh välismaised	nimetusi	55	55	55
2.3	Kaugjuurdepääsuga elektroonilised jadaväljaanded	nimetusi	55 000	55 000	55 000
2.4	E-raamatud	nimetusi	198 000	220 000	220 053
2.5	Litsentseeritud andmebaasid sisetöök	nimetusi	2	2	2

3. Elektronkataloog

Jrk-nr	Näitaja	Arvestusüksus	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021
3.1	Bibliokirjete tegemine	nimetusi	5052	4007	3592
	sh uusi ja täiendatud	nimetusi	1791	1512	1399
	sh rekataloogitud	nimetusi	3261	2495	2193
3.2	Eksemplarikirjeid	eks	16 274	14 694	13 341
	sh uusi ja täiendatud	eks	10 040	10 552	9407
	sh rekataloogitud	eks	6234	4142	3934
3.3	Kasutuskogu kokku	eks	2 647 551	2 657 206	2 665 989
	Kasutuskogust e-kataloogis	eks	1 122 373	1 126 879	1 131 189
	Kasutuskogust e-kataloogis	%	42,4	42,4	42,4

4. Raamatukogu kasutamine

Jrk-nr	Näitaja	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021
4.1	Lugejaid aruandeaastal	40 294	38 317	37 140
	sh aasta jooksul reg. uusi lugejaid	2472	2018	1963
4.2	Külastusi	224 713	141 193	107 606
4.3	Virtuaalkülastusi	158 130	122 417	105 164
4.4	Laenutusi (sh pikendusi)	142 919	107 283	103 065
	sh hoidlast koju	99 443	76 158	78 829
	sh avariililt koju	21 450	14 202	20 292
	sh hoidlast kohalkasutuseks	4449	2429	3268
4.5	Andmebaaside kasutamine (sisseostetud)			
	sh sessioone	375 545	268 809	263 678
	sh otsinguid	348 487	345 902	352 362
	sh täistekste	339 411	334 712	254 341
	referaate	159 463	213 792	316 613
4.6	Päringud (suuline, e-post, telefon)	16 777	11 705	8657
	sh elektrooniliselt	638	1020	948
	sh teema	2498	1773	1879
	sh fakti	1695	943	857
	sh leidumus	12 061	8433	5516
	sh bibliograafiline	113	106	133
4.7	Kasutajakoolitusi kokku	266	170	211
	osalenud inimeste arv	2359	1786	3397
	tundide arv	185	172	203
4.8	RVLi abonendid			
4.7.1	saabunud tellimusi	290	174	222
4.7.2	täidetud tellimusi	288	173	222
4.7.3	tellitud teistelt raamatukogudelt	266	234	135
4.7.4	saadud teistelt raamatukogudelt	266	234	133
4.9	Teeninduspunktid			
	Teeninduspunkte peamajas	5	5	5
	Välisteeninduspunkte	3	3	3
4.9.1	lugemissaale	15	15	15

4.9.2	kasutajakohti	375	355	355
4.9.3	kasutajate arvutikohti	109	88	75
4.9.4	personali arvutitöökohti	80	109	107
4.9.5	arvutitöökohti kokku	189	197	182

5. Ennistamine ja köitmine

Jrk-nr	Näitaja	Arvestus-üksus	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021
5.1	Ennistatud / restaureeritud				
	paberit	leht	322	315	2547
	köiteid	eks	0	0	0
5.2	Paberit konserveeritud	leht	2218	4100	2545
5.3	Trükiseid puhastatud	lm	3244	2139	542
5.4	Raamatuid köidetud	eks	593	455	409
5.5	Puhastatud ja kontrollitud trükiseid leht-lehelt	eks	620	335	262
5.6	Desinfitseeritud trükiseid (leht-lehelt)	eks	16	6*	16
5.7	Ümbrised	eks	467	176	308

* Ei ole arvestatud eriolukorra ajal tagastatud teavikute desinfitseerimist/puhastamist.

6. Personal

Jrk-nr	Näitaja	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021
6.1	Ametis töötajaid kokku	84	103	95
	sh raamatukoguhoidjaid	56	56	56
	sh kvalifitseeritud spetsialiste	21	38	32
	sh teisi töötajaid	7	9	7
6.2	Koosseisulisi ametikohti	72,15	89,2	83,25
	sh raamatukoguhoidjaid	48,35	49,15	48,15
	sh kvalifitseeritud spetsialiste	17,3	33,35	29,1
	sh teisi töötajaid	6,5	6,7	6
6.3	Raamatukoguhoidjaid hariduse järgi			
	sh kõrgharidusega	56	56	75
	neist raamatukogundusliku kõrgharidusega	37	33	39
	neist rakenduskõrgharidusega	0	0	0
	sh keskharidusega	6	9	7

7. Raamatukogu põrandapind

Jrk-nr	Näitaja	Arvestusüksus	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021
7.1	Raamatukogu põrandapind (teadus+õppe)	m ²	11 699,1	11 699,1	11 699,1

8. Eelarve

Tabel lisatakse peale eelarve raamatukogu nõukogus kinnitamist.

LISA 1. TLÜ AR TÖÖTAJATE PUBLIKATSIOONID

Kaspar, Kolk. Teoloogiast astroloogiani. Reformatsioonijärgse kolmveerandsajandi tallinlaste säilinud raamatuid. – *Piiri peal. Võim, usk ja kirjasõna siin- ja sealpool Rootsi aega*. Koostanud Katre Kaju. (*Rahvusarhiivi toimetised*, 4 (35)). Tartu: Rahvusarhiiv, 2021, lk 149–199.

Liivrand, Harry ja Pappel, Kristel. Beethoven ja Kotzebue. *Sirp*, 12.02.2021.

Mets-Alunurm, Kristi (2021). Haridusuuringuid on palju, aga need ei jõua hästi sihtrühmani. *Postimees*, 14–15, 03.05.2021.

„**Pikas jalas jõuluvana**“ Tallinna Ülikooli Akadeemilise Raamatukogu A5 ja A4 formaadis jõulukaardid 2021. Idee Rene Haljasmäe / Harry Liivrand ja teostus Rene Haljasmäe. E-postkaart: <https://www.tlulib.ee/joulukaart>

Toompea all-linnaga kokku [kalender]. Tallinn: Tallinna Ülikooli Akadeemiline Raamatukogu Vanaraamatu Keskus, 2021. Kalendri koostaja: Harry Liivrand; tõlge: Silvi Wiezer; toimetas: Heli Vahing; kujundaja: Rene Haljasmäe.

LISA 2. TLÜ AR TÖÖTAJATE ETTEKANDED JA LOENGUD

Haljasmäe, Rene. Augud nahas – 19.–20.10.2021, Eesti Rahva Muuseumis ja veebis ettekanne rahvusvahelisel Eesti Konservatorite Ühingu teadusseminaril “Materjalide maailm: Kaasaegne konserveerimine ja kadude täitmine”

Haljasmäe, Rene. Kõiteunikumid TLÜARi baltikakogus – 29.10.2021 loeng ERÜ Vanaraamatu toimkonna koolitus-seminari raames

Haljasmäe, Rene. Eesti trüki- ja kõitekunsti pärlid – 22.11.2021 loeng Eesti Kunstiakadeemia muinsuskaitse- ja konserveerimistudengitele

Jõesaar, Piret. *Baltic New Professionals Meeting 2021* – 03.09.2021 virtuaalkonverents „SDG activities in Estonian libraries” (korraldajaks Leedu Raamatukoguhoidjate Ühingu noored spetsialistid)

Kaspar, Kolk. *Book acquisitions of a hinterland convent as a response to the Lutheran reformation: the case of mid-16th century* – 17.09.2021, Rakvere. – Krakovi ülikooli korraldatud virtuaalsel konverentsil The Catholic Reformation and the Book

Liivrand, Harry. Ettekanne raamatukogu välis-eesti kirjanduse kogu perestroikat tutvustavatest trükistest – 22.09.2021 VABAMUs Suurpõgenemise 77. aastapäev

Liivrand, Harry. August von Kotzebue eksliibrisest – 08.10.2021 TLÜ Akadeemilises Raamatukogus – konverents „Kotzebue-kõnelused X“

Liivrand, Harry. August von Kotzebue eksliibrisest. Ikonograafilisi märkmeid – 20.10.2021 ettekanne Õpetatud Eesti Seltsis Tartus

Mets-Alunurm, Kristi. Tartu Ülikooli konverents „Õppejõult õppejõule“ – 21.01.2021 posterettekannet „Kooskirjutamise kogemus TLÜ õppejõudude teadusELUs“

Mets-Alunurm, Kristi. „Eesti kasvatus- ja haridusteaduste uuringute hetkeseis” – 24.05.2021 veebiloeng Eesti Rooma Klubile

Mets-Alunurm, Kristi. EHF 2021 juubelifoorum „Eesti hariduse tulevikuvaated - EHF25“ – 11.06.2021 paneeldiskussiooni juhtimine „Digipööre hariduses – kriisi õppetunnid ja tulevikuvaated“

Tiisel, Kaja & Luht, Mai. Corpus Iuris Civilise väljaanded ning ajalooline õiguslane kirjandus – 01.03.2021 videoloeng TÜ Tallinna osakonna õigusteaduste üliõpilastele

Tiisel, Kaja. Vanade saksa ja baltisaksa ajalookäsitlused, baltika osakond ja kogud – 05.11.2021 loeng TLÜ ajaloo üliõpilastele

Tiisel, Kaja. 17. sajandi baltikumi ajalehed – 08.11.2021 loeng TLÜ ajaloo üliõpilastele

Tõnisson, Jaana. TLÜ Akadeemilise Raamatukogu tutvustus – 26.11.2021 loeng TLÜ infoteaduste üliõpilastele Zoom keskkonnas

LISA 3. TLÜ AR TÖÖTAJATE OSAVÕTT TÄIENDKOOLITUSTEST JA ERIALAÜRITUSTEST

Jaanuar

21.01 Konverents „Õppejõult õppejõule 2021: õppimise ja õpetamise ruumid“ – Kristi Mets-Alunurm

Veebruar

01.02–13.05 Vene keel B1 grammatikakursus, Ilana Faiman, TLÜ – Carolina Schultz

26.02 Veebiseminar “JULGUS”, Kõrgem Kunstikool Pallas – Rene Haljasmäe

03.02 ProQuest webinar „Turn Data into Action“ – Carolina Schultz

11.02–03.12 Koolitusprogramm „21. sajandi raamatukogu“ – Jaana Tõnisson

26.02 ERÜ virtuaalne kõne- ja aastakoosolek – Jaana Tõnisson, Piret Jõesaar

Märts

12.03 Emakeelepäeva veebikonverents, Eesti Rahvusraamatukogus – Aivi Sepp

16.03 Veebiseminar, XXIII mäluasutuste talveseminar „Aasta viirusega – mida me õppisime?“ – Piret Remmelgas, Jaana Tõnisson, Piret Jõesaar, Heli Sirotkin

18.03 TLÜ digiõppe strateegia avalik arutelu – Piret Remmelgas

19.03 BFMi aruteluseminar (hea akadeemiline tava TLÜs, digiõppe strateegia, rahvusvahelise tasemeõppe põhimõtted), TLÜ – Piret Remmelgas

31.03 Infoseminar veebis "Üleriigilise mõjuga arendusprojektid" 1. osa, Eesti Rahvusraamatukogu – Jaana Tõnisson, Piret Jõesaar, Heli Sirotkin

Aprill

07.04 Tartu Ülikooli õppekava "Muutuste juhtimine ühiskonnas" avatud veebiloeng, “Kuidas KRATTide kasutuselevõtt muudab riigi toimimist” – Piret Jõesaar

14.–16.04 Veebiseminar „Care and conservation of manuscripts 18”, Kopenhaagen – Rene Haljasmäe

14.04 Open Science Workshop, Leedu ja Euroopa Teadusnõukogu – Sigrid Mandre

22.–23.04 Veebikonverents „Art and Architecture Conservation Training in Europe: Relevant Experiences and Mastering Conservation Methods“, Vilniuse Kunstiakadeemia – Rene Haljasmäe

20.–22.04 Soome ülikooli Metropolia International Staff Week, Erasmus Virtual – Carolina Schultz

23.04 TLÜ Personaliarenduse veebikoosolek – Heli Sirotkin

29.04 EXU Akadeemia veebiseminar: "Kas teadus on moes - kogemuslood ettevõtte toote- ja teenusearendusest koostöös ülikooliga", TLÜ Avatud akadeemia ja Tallinna Strateegiakeskus – Piret Jõesaar

29.04 Veebis digiõppe töötuba: Videosalvestustarkvara Panopto kasutamine – Carolina Schultz

29.04 Veebis "FAIRification STEP 3 – generic metadata standards" (EOSC-Nordic) – Sigrid Mandre

Mai

4.05 Veebiseminar „Citizens Science: involvement of citizens inco-creating science agenda“, Leedu ja Euroopa Teadusnõukogu – Sigrid Mandre

5.05 Veebiseminar „Workshop: Prevailing Features of Plagiarism“, (HIK) – Elisabeth Arder

5.05 Virtuaalne ERÜ noorteklubi aastakoosolek – Jaana Tõnisson (juhatuse liige), Piret Jõesaar (juht)

06.05 Säilitusalane veebiseminar “Raamatu teekond: loogeldes loojangu poole”, Eesti Rahvusraamatukogu ja Eesti Hoiuraamatukogu – Piret Jõesaar

10.05–12.05 Veebikoolituse vaatleja „Infokirjaoskus meditsiinis“, TÜ Kliinikum (Projekt Medical information Literacy (MIL)) – Sigrid Mandre

13.05 Veebiseminar „Teaduskommunikatsioonist avatud teaduse võtmes“, Tartu Ülikool ja DataCite Eesti – Sigrid Mandre, Piret Remmelgas

14.05 Veebis osakonnajuhatajate koolitus-kohtumine TLÜ personaliosakonnaga – Kaja Tiisel

19.05 Veebiseminar „Gender Equality, Balance and Dimension“, Leedu ja Euroopa Teadusnõukogu – Sigrid Mandre

26.05 Veebiseminar “Projects in the Libraries - Ideas, Innovations, Initiatives”, IFLA Division IV ja IFLA Education and Training Section (SET) – Piret Jõesaar

27.05 Rahvusvaheline veebiseminar „Tomorrow is T-Shaped: Work and Competencies in 21st Century Library“, Eesti Rahvusraamatukogu – Carolina Schultz, Piret Jõesaar

Juuni

01.06 Veebiseminar "Ilusamat homset disainides", Eesti Rahvusraamatukogu koostöös TalTechi teenusedisaini labori d-Labi ja strateegilise disainiagentuuriga Rethinkiga – Piret Jõesaar

03.06 Veebiseminar “Rahvusraamatukogu taastulemine”, Eesti Rahvusraamatukogu – Piret Jõesaar

7.06–9.06 & 24.08 Projekti iTSELF veebiseminar: Kultuuriväärtuste tutvustamise innovatiivsed meetodid: Sündmuse loomine ja programmi kokkuvõte – Sigrid Mandre

8.06 Veebiseminar „ProQuest Ebooks Baltic virtual day 2021. Emerging trends in Ebook subscriptions“ – Carolina Schultz, Elisabeth Arder

9.06 Infoseminar veebis "Üleriigilise mõjuga arendusprojektid" 2. osa, Eesti Rahvusraamatukogu – Carolina Schultz, Elisabeth Arder, Piret Jõesaar Heli Sirotkin, Kadri Laur

14.06 Veebiseminar Eesti IUG 2021 I osa – Piret Remmelgas, Piret Jõesaar, Aurika Kruus

20.06 ERÜ juhatuse liikmete ja struktuuriüksuse juhtide koolituspäeva “Nüginine” ja ideekorje raamatukogude teema-aastaks, Eesti Lastekirjanduse Teabekeskus – Piret Jõesaar

August

12.–13.08 ERÜ noorteklubi suveseminar BibliCamp 7 „Digipädevused“, Mustvee raamatukogu – Jaana Tõnisson, Piret Jõesaar (korraldaja)

23.08 Eesti õpetajate suurokogu, Estonia kontserdisaal – Kristi Mets-Alunurm

September

03.09 Hübriidseminar Baltic New Professionals Meeting 2021, Leedu Raamatukoguhoidjate Ühingu noorte spetsialistide korraldatud kohtumine, kus põhiteemaks Balti raamatukogude projektid ja tegevused ülemaailmsete säästva arengu eesmärkide (SDG) seisukohast – Piret Jõesaar

13.09 Veebikoolitus Innovative Vega Demo – Kadri Laur

16.–17.09 Veebikonverents "The Catholic Reformation and the Book" – Rene Haljasmäe

17.09 Jaan Valsineri juubelinädala teadussümposium „Muutuste mõtestamine: kultuuripsühholoogia ja tema liitlased“, TLÜ – Elisabeth Arder

20.09 Veebikoolitus Summon Demo – Kadri Laur

21.09 ERÜ koolitustoimkonna koolitus/seminar: „Aastate kogemus (rahvaraamatukogud, areng, seaduse uus versioon)“, Viimsi raamatukogu – Sigrid Mandre

22.09 Veebiseminar “Tuleviku linnaruum: kuidas luua tark linn?”, Eesti Rahvusraamatukogu ja MTÜ Tegusad Eesti Noored – Piret Jõesaar

23.-24.09 Balti muuseumi- ja raamatukogutöötajate veebikonverents "Localising the Sustainable Development Goals through Baltic museums and libraries" – Piret Jõesaar

23.09 Eesti retrospektiivse rahvusbibliograafia köite „Eesti võõrkeelne raamat ja Estonica 1508-1830“ esitlus, vanaraamatu muuseumitoas – Kaja Tiisel, Kairit Kaur, Tiiu Reimo, Andres Kollist

29.09 Infoseminar veebis "Üleriigilise mõjuga arendusprojektid – mis tehtud, mis teoksil", Eesti Rahvusraamatukogu – Carolina Schultz

Oktoober

08.10 Konverents „Kotzebue-kõnelused X“ baltika lugemissaalis – Kairit Kaur, Heli Vahing, Andres Kollist, Harry Liivrand

12.10 Veebiseminar „SAGE Research Methods webinar“ – Carolina Schultz

14.10 Evakuatsioonikoolitus, TLÜ – Piret Jõesaar, Olga Kutt

18.10 Evakuatsioonikoolitus, TLÜ – Monika Terasmaa

19.10 Veebiseminar „Full Text Finder: New Publications Finder Interface“ – Carolina Schultz, Elisabeth Arder

20.10 Hübridüritus „Kohtume raamatukogus“, raamatukogupäevade avapäev – Piret Jõesaar

21.10 XIV Teadus- ja erialaraamatukogude päev, TLÜ BFM – Piret Rimmelgas (korraldaja, ettekanne), Marina Karis, Piret Jõesaar, Heli Sirotkin, Eve Siirman, Heila Kirsimäe

27.10 Infotund veebis “RaRa rekonstrueerimise infotund” – Piret Jõesaar, Heli Sirotkin

November

03.11 Sisekoolitus „Andmekaitse ja autoriõigused Tallinna Ülikooli mäluüksuste töös“ – Jaana Tõnisson

05.11 Aleksander Sibulale pühendatud erialapäev, Tallinna Keskraamatukogu – Piret Rimmelgas

29.11 XVII Kirjepäev Tartu Ülikooli raamatukogus (Zoomis) – Heldi Lõo, Karmen Kubjas, Kaja Tiisel, Aurika Kruus, Kertu Maasik, Eve Siirman, Heila Kirsimäe

Detsember

01.12 Teabepäev veebis „Kultuuriväärtuste konserveerimine ja digimine 35-aastasest Kanutis“ – Rene Haljasmäe

01.–02.12 Konverents “Theatrum Libri: the Press, Reading and Dissemination in Early Modern Europe”, Leedu Rahvusraamatukogu – Kaspar Kolk

02.–03.12 TLÜ arengukava seminar Laulasmaal – Hendrik Saadi

07.12 TLÜ AR 2022. aasta kalendri esitlus baltika lugemissaalis – Heli Vahing, Karmen Kubjas, Kaja Tiisel

15.12 EBSCO Discovery Service uue keskkonna tutvustus – Hendrik Saadi

17.12 Koolitus “Motivatsioonikoolitus”, Pärnu Keskraamatukogu – Piret Jõesaar

LISA 4. NÄITUSED

Teadusraamatukogu galeriis

Aeg	Näitus
10.06–12.09	Nahakunstinäitus „Minevikust tulevikku: 55 aastat nahakunsti õpet Tartus“
17.09–08.10	Ungari fotograafi György Konkoly-Thege fotonäitus „Sotsiaalgraaffiti“
29.10–21.12	Valli Lember-Bogatkina sünniaastapäeva näitus „Sugulasrahvastel külas. Joonistusi ja akvarelle“ ning Georg Bogatkini keraamika. Näitus kuulus SA FennoUgria korraldatud soomeugri rahvaste festivali programmi.
20.11.2020–28.02.2021	Tartu Kõrgema Kunstikooli Pallas õppejõudude näitus „Mehed Pallasest“

Trepimademel ja baltika lugemissaalis

11.12.2020 – 22.01.2021	Näitus „Georg Ots 100“
12.2020–04.2021	Hortus Librorum 54: TLÜ AR kalendri teemal „Tallinna nimi 485 aastane“
10.03–30.05	Hortus Librorum 55: Eesti ja Arktika
11.06–30.08	Hortus Librorum 56: Eesti ja Austria 100
20.09–20.10	Näitus „30 aastat taasiseseisvumisest: poliitiliste protsesside kajastus välis-eesti kirjanduses“
07.10.2021–07.01.2022	Hortus Librorum 57: August von Kotzebue raamatud ja eksliibris
09.12.2021–21.01.2022	Näitus „Ilmar Laaban 100. Kirjaniku kunstiteaduslikke töid välis-eesti kirjanduse keskuse kogust“

Teistes asukohtades

oktoober 2019 – ...	Andres Kollisti graafikakogu	teadusraamatukogu kohvik
19.09.2020 – 11.01.2021	Olga Pekarskaja näitus „Lõbusad loomad“	2. korruse galerii
21.01–20.02	„Oma võõras keskkonnas. Karl Hintzeri fotod eestlaste pagulaslaagritest“	Pärnu Kontserdimaja galerii
09.02–20.02	Raamatunäitus „Heljo Mänd 100“	3. korruse lugemissaal
22.02–06.03	Raamatunäitus „Tee ise – kott!“	3. korruse lugemissaal

08.05–22.06	Ly Lestbergi reisipostkaartide ja maastike näitus „Paigad sinus eneses“	2. korruse galerii ja trepigaleriis
11.05–22.06	Vahur Afanasjevi mälestusnäitus	3. korruse lugemissaal
12.06–17.07	Nicolas Bouvy fotod Tallinna noortest korstnapühkijatest rahvusvahelisel näitusel „Mees ja mees“	Pärnu linnagaleriis
29.06–09.09	Marko Toomasti fotonäitus „Betula“	2. korruse galerii
01.08–31.08	Raamatunäitus „30 aastat Eesti Vabariigi taasiseseisvumisest“	3. korruse lugemissaal
20.09–02.10	Raamatunäitus „Tund enne und“	3. korruse lugemissaal ja õpikeskuses
06.10–30.10	Raamatunäitus „Eestikeelne teadus ja kõrgharidus“	3. korruse lugemissaal ja õpikeskuses
08.11–19.11	Posternäitus „Fake ≠ Fact Info Lab“	3. korruse lugemissaal (Balti Meediainnovatsiooni keskus organiseeris)
11.11–11.12	Raamatunäitus „Eesti kirjandusteoste tõlked“	3. korruse lugemissaal ja õpikeskuses
15.11–03.12	Raamatunäitus „Andragoogika 35“	õpikeskuses
23.11.2021–23.01.2022	Tiina Tammetalu maalinäitus „Rooma“	2. korruse galerii
04.12.2020–08.01.2021	Raamatunäitus „Fanny de Sivers 100“	VEKK lugemissaal

LISA 5. OSALEMINE ERIALAORGANISATSIOONIDES

- Bibliotheca Baltica
- IFLA (Rahvusvaheline Raamatukoguühingute ja -institutsioonide Liit)
- LIBER (Euroopa Teadusraamatukogude Liit)
- HIBOLIRE (Põhja- ja Baltimaade raamatu-, raamatukogude ja lugemise ajaloo uurimise võrgustik) – R. Haljasmäe
- LoB (Language of Binding) võrgustik – R. Haljasmäe
- ICOM (Rahvusvaheline Muuseumide Nõukogu) – H. Liivrand
- AICA (Rahvusvaheline Kunstikriitikute Ühing) – H. Liivrand
- Associate Member of Designer Bookbinders UK – R. Haljasmäe
- Teadusraamatukogude nõukogu – A. Kollist (esimees)
- ELNET konsortsium
  - juhatus – A. Kollist
  - digiteerimise töörühm – P. Kondratjev
  - andmebaasi ISE töörühm – A. Kruus
  - E-varamu portaali töörühm – P. Kondratjev (töörühma juht)
  - kataloogimise ja liigitamise töörühm – A. Kruus, A. Sepp
  - avaandmete töörühm – R. Felding
  - haldurite kogu – R. Felding
  - teenuste töörühm – H. Sirotkin
  - ühishangete töörühm – H. Saadi
- Eesti Raamatukoguhoidjate Ühing
  - kogude toimkond – P. Jõesaar
  - koolituse toimkond – S. Mandre
  - terminoloogiatoimkond – M. Karis
  - vanaraamatu toimkond – H. Liivrand, A. Jõulu, A. Võsa, H.-L. Kannik, T. Reimo
  - noorteklubi – K. Kubjas, P. Jõesaar (juht), J. Tõnisson (juhatuse liige)
- Tallinna Ülikool
  - õppetöö eetika töörühm – Elisabeth Arder
  - avatud teaduse ja andmehalduse töörühm – Sigrid Mandre
- Eesti Autorite Ühing – R. Haljasmäe
- Eesti Goethe Selts – K. Kaur (kirjatoimetaja)
- Eesti Kirjanduse Selts – K. Kaur
- Eesti Kujunduskunstnike Liit – H. Liivrand

- Eesti Kunstiteadlaste ja Kuraatorite Ühing – H. Liivrand
- Eesti Kunstnike Liit – H. Liivrand, R. Haljasmäe
- Eesti Kõitekunstnike Ühendus – R. Haljasmäe (juhatuse esimees)
- Eesti Metallikunstnike Liit – H. Liivrand
- Eesti Nahakunstnike Liit – R. Haljasmäe
- Eesti Rahvuskultuuri Fond – H. Liivrand
- Eesti Ungari Selts – M. Luht
- Estonia Selts – M. Luht
- ICOM – H. Liivrand
- Õpetatud Eesti Selts – H. Liivrand